

Aanwezig *Etienne Carrette (voorzitter) Sarah De Valckenaere (Politie Deinze-Zulte-Lievegem, Dienst Sociale politie), Veerle Schoors (VCLB), Maai Demaerteleire (VCLB), Nicolas Duchatelet (JH Brieljant), Willem-Jan Langaskens (Jeugddienst Deinze), Dominique Bombeeck (stagiair Jeugddienst), Trui Galle (bibliotheek Deinze), Klaas Vandewalle (Leiepoort Campus Sint-Hendrik), Susan De Coninck (Erasmusatheneum), Tania Van Helleputte (VTI Deinze), Willem David (Leiepoort campus Sint-Vincentius)*

Verontschuldigd *Trees Van Hove (schepen van onderwijs), Filip Claeys (stad Deinze dienst onderwijs), Raymonde Van Wettene (CLB-GOI), Amke Van Parys (Leiepoort campus Sint-Theresia)*

Leidraad verontrustende situatie (VOS) CLB

Leidraad Het VCLB heeft duidelijke procedures bij verontrustende situaties. Je vindt de grote lijnen van de procedures in bijlage.

Betrokkenheid scholen Als een school geconfronteerd wordt met een mogelijke verontrustende situatie, wordt het CLB op de hoogte gebracht. Nadien is er geen verdere feedback meer aan school. Inhoudelijke details kunnen uiteraard niet gedeeld worden door het beroepsgeheim. Het is echter frustrerend voor school om niet te zien of een problematiek al dan niet aangepakt wordt.

Gemandateerde voorzieningen Wanneer de leidraad wordt doorlopen, en men niet meer binnen de vrijwilligheid kan blijven werken, wordt een M-document opgemaakt door het CLB. Daarna moet het CLB vaak zelf wachten op een antwoord van de gemandateerde voorziening, wat heel lang kan duren. In tussentijd kunnen scholen meldingen blijven maken, zodat er dossieropbouw is bij het parket. Soms komen dossiers dan pas in beweging.

2de stappenplan – betrokkenheid scholen De scholen zijn vragende partij voor een tweede stappenplan waarin de rol van de school bij verontrustende situaties uitgeklaard wordt.

- Wat gebeurt er nadat er een melding is gemaakt?
- Wat doen scholen in tussentijd?
- Blijven we in gesprek gaan met de leerlingen?
- Wat is de rol van de leerkrachten?
- Blijven we meldingen doen?

Dit wordt opgenomen in overleg tussen CLB en de leerlingenbegeleiders.

Overlast door jongeren in Deinze – concrete benadering

Brainstorm

Er komen verschillende signalen over jongeren die voor overlast zorgen. Op 14 januari was er een brainstorm met enkele stadsdiensten over dit fenomeen. Je vindt het verslag van die brainstorm in bijlage. Op basis van dit verslag komen we tot concrete aanbevelingen en afspraken.

Overlast

Overlast is een ruim begrip en dit is gelukkig niet overal aanwezig in de ergste betekenis van het woord. We kunnen twee groepen onderscheiden.

1. Jongeren die voor school, tijdens de middag en na school verzamelen en voor problemen zorgen.
 2. Een groepje jongeren die tijdens de schoolvrije momenten (vakantie, weekend, woensdagnamiddag) op zoek gaat naar een plek om samen tijd door te brengen.
-

Groep 1 – verzamelplaatsen leerlingen

Leerlingen vanuit de verschillende scholen verzamelen voor en na school en tijdens de middagpauze. Op volgende locaties zou dat met overlast gepaard gaan:

- Gentpoortstraat – portaal van appartementen
 - Hoek Gentpoortstraat / Guido Gezellelaan – oud tankstation
 - Gentpoortstraat – Advocado
 - Hoek Gentpoortstraat / Kaaistraat – Café Stadspomp
 - Gentpoortstraat - Bibliotheek
 - Sint-Poppoplein
 - Station Deinze
 - Omgeving brug St-Hendrik
-

Meldingen

Het verzamelen op zich is geen probleem, de overlast uiteraard wel. Er komen klachten binnen bij de politie van passanten, ouders van jongeren kinderen, bewoners,... Enkele voorbeelden van meldingen:

- 10 tal jongeren in de inkomhal van app en ook 20 tal buiten de inkomhal. Veel lawaai, roken in de inkomhal, fietsen op het trottoir, spelen luide muziek. Bewoners kunnen moeilijk door. Wanneer voorbijgangers de jongeren aanspreken worden ze uitgelachen en provoceren ze door de muziek luider te zetten.
 - Groepjes jongeren spelen luide muziek op straat. Reageren arrogant wanneer ze aangesproken worden.
 - Groep jongeren hindert doorgang voor voetgangers.
 - Groep jongeren trekt verkeersborden uit en verplaatst deze, maken vuurtjes, beschadigen brievenbussen, roken verdovende middelen, laten vuil na...
 - Bewoners worden door jongeren geïntimideerd en bedreigd wanneer ze hen aanspreken.
 - Melding dat de schoolbuurt onaangenaam wordt door samentroepende jongeren.
-

Bewustmaking

De betrokken jongeren zullen zich niet steeds allemaal bewust zijn van de overlast die ze veroorzaken. We willen deze jongeren vooral bewust maken van de last die hun gedrag voor anderen veroorzaakt.

Aanpak door stad Deinze

- **Brief vanuit Jeugd & School** opstellen voor ouders en leerlingen over welke problemen zich voordoen en wat het wenselijk gedrag is van de jongeren (bv afval opruimen, plaats maken op het voetpad als iemand wil passeren).
 - **Structurele maatregelen:** De jeugddienst bekijkt op welke plaatsen specifieke zaken gedaan kunnen worden: meer vuilnisbakken, zorgen dat de vuilnisbakken vaker worden leeggemaakt, zitbanken plaatsen,...
-

Aanpak door de scholen

- De scholen bekijken zelf in hun dichte omgeving welke leerlingen ongewenst gedrag vertonen en zullen hen hier **individueel op aanspreken** (sanctioneren indien het over ergere zaken gaat). Blijven **herhalen** is hierbij de boodschap!
 - Indien er ergere zaken plaatsvinden (pestgedrag, iemand in elkaar slaan,...) en de scholen weten dit, zullen zij zeker optreden en de desbetreffende leerlingen **sanctioneren**. Ook indien dit niet binnen de schoolcontext gebeurt. Desgewenst wordt de **politie ingeschakeld**.
-

Aanpak door de politie

- Er wordt nu al vaak **gepatrouilleerd** op 'gevoelige momenten'. Maar uiteraard gedragen de jongeren zich altijd voorbeeldig, wanneer een combi langsrijdt.
 - Wanneer het verder gaat dan haantjesgedrag, zal de **politie tussenbeide komen** (belangrijk dat ze op de hoogte gebracht worden).
 - Scholen zijn vragende partij om op de hoogte te zijn wanneer hun leerlingen amok maken, ook buiten de schoolcontext. In de mate van het mogelijke brengen scholen elkaar op de hoogte en geeft de politie de betrokken school een seintje.
-

Groep 2 – specifieke groep jongeren	Dit gaat over een 20tal jongeren, vanuit verschillende vriendengroepen, die een plek zoek om samen te komen. Het gaat over een specifieke groep, die vaak de grenzen van het toelaatbare opzoekt.
Incident bibliotheek kerstvakantie	In de kerstvakantie kwamen zij in de bibliotheek terecht. Daar is niet echt een ruimte, specifiek voor jongeren, dus gingen ze in de kleuterhoek zitten, waardoor andere mensen daar wegbleven. De reden dat ze daar zaten was dat Brieljant niet altijd open is, dat er betere wifi in de bib is,... Nadat ze eerst weigerden om weg te gaan, deden ze dit uiteindelijk met het nodige misbaar. Ze bleven op de ruiten kloppen, lawaai maken,...
Brieljant	Deze jongeren zijn ook gekend in Brieljant. Toen duidelijk werd dat er veel jongeren vragende partij zijn om vaker in Brieljant te kunnen zitten, lieten ze er vaak jongeren toe buiten de openingsuren. Dit loopt altijd goed met duidelijke afspraken, behalve bij deze specifieke groep. JH Brieljant wil een ontmoetingsplaats zijn voor alle jongeren, maar ze merken dat andere jongeren wegblijven als deze groep er is.
Outreachend werker	Een outreachend werker kan met dergelijke groepen jongeren aan de slag om tot een duurzame aanpak te komen. Er is op dit moment niemand in Deinze die dit kan opnemen. Sarah en de jeugdwerkers van JH Brieljant zullen hierover eens samenzitten.
Varia	
Samenwerkingsprotocol	De herwerking van het protocol wordt volgende vergadering besproken.
Volgende vergadering	Maandag 18 mei, 9.30u – 11.30u, Roggezaal dienstencentrum Leiespiegel.

Leidraad Verontrustende Situatie (VOS)

Definitie 'verontrustende situatie':

'Situaties die als dusdanig door een hulpverlener, een cliënt of een derde als verontrustend worden ingeschat/beoordeeld omdat ze:

- de ontwikkelingskansen van een minderjarige bedreigen (de provisie¹-, protectie²-, of participatierechten³ van de minderjarige worden geschonden)
- en de (psychische, fysieke of seksuele) integriteit van een minderjarige of van één of meer gezinsleden aantasten

Leidraad bij aanmelding VOS

Als CLB zijn wij binnen de Integrale Jeugdhulpverlening een Dienst Brede Instap. Dit betekent dat wij bij een aanmelding een andere rol innemen dan binnen onze reguliere CLB – werking. We nemen een actieve rol op in het begeleiden van een VOS-situatie, in het eventueel toeleiden naar RTJ of NRTJ en in het eventueel contacteren/activeren van een gemandateerde voorziening.

Gedurende dit traject gaan wij geregeld in overleg/communicatie met verschillende andere partners (school, externe hulpverleners, politie, gemandateerde voorzieningen, derden enz...)

Daarbij is het heel belangrijk de regels van het beroepsgeheim goed te respecteren :

- We kunnen na aanmelding door de school, geen inhoudelijke informatie delen over de VOS met de school zonder expliciete toestemming van de cliënt. Het is belangrijk om vanaf het begin de regels rond informatiedeling duidelijk af te spreken met de school. We kunnen zonder toestemming van de cliënt wel de informatie die we verkrijgen tijdens onze VOS-begeleiding hertalen naar handelingsgerichte adviezen voor de school.
- We kunnen enkel informatie over een mogelijke VOS met de politie delen als hun vraag vergezeld is van een kantschrift van het parket.
Als de vraag rechtstreeks van het parket komt via bv. een parketcriminoloog, dan kunnen we informatie delen. Zonder toestemming van de cliënt kunnen we enkel heel beperkte informatie delen.

¹ **Provisierechten** verwijzen naar zaken en voorzieningen die kinderen nodig hebben om in de best mogelijke omstandigheden op te groeien, zoals scholen, jeugdwerk, media, hulpverlening... Hieronder vallen ook basisbehoeften zoals voldoende eten en drinken, degelijke huisvesting, toegang tot gezondheidszorg, kindergeld en sociale zekerheid.

² **Protectierechten** beschermen de minderjarigen tegen gedrag of leefomstandigheden die schadelijk zijn voor de ontwikkeling of het welzijn. Ze beschermen het kind tegen kindermishandeling of verwaarlozing.

³ **Participatierechten** zijn de rechten waarmee het kind voor zichzelf kan opkomen en waarmee hij/zij zelf kan meepraten of meebeslissen over dingen die hij/zij belangrijk vindt. Bijvoorbeeld het recht op privacy, het recht om zijn/haar eigen geloof te kiezen, het recht op inspraak.

ALLE STAPPEN NOTEREN IN LARS !!
met als hoofdonderwerp 4.5. Verontrusting

STAP 1 : Een verontrustende situatie wordt gemeld aan het CLB

door de school, de ouders, het kind zelf of een derde (buur, grootouder, vriend(in),...). We gaan uitgebreid verkennen wat de bezorgdheid van de aanmelder is. Noot : als de verontrusting via de leerkracht/school binnenkomt na een verhaal/klacht van een kind, wordt het kind als aanmelder gezien en volgt er sowieso een uitgebreid verkenningsgesprek met het kind. De ouders worden hierover telefonisch geïnformeerd, zonder in detail te treden (dit kan voor of na het gesprek). Eventueel kan er al een vervolgggesprek met de ouders worden vastgelegd of kan beloofd worden dat er na het teamoverleg feedback zal volgen.

Is er sprake van een **crisis** (een acuut beleefde noodsituatie waarin onmiddellijk hulp moet worden geboden), contacteer dan het **Crisismeldpunt** (zie praktische info) voor een consult of een doorverwijzing.

Het crisismeldpunt kan volgende acties ondernemen :

- Crisisinterventie (maximum 72 uren), kan op dienst en aan huis, schat de crisis in en installeert veiligheid
- Crisisbegeleiding (maximum 28 dagen), intensieve thuisbegeleiding, 3 tot 5 keer per week
- Crisisopvang (maximum 7 dagen), slaapplaats voor de minderjarige

Betreft de verontrustende situatie een **acuut onveilige situatie**, meld dan onmiddellijk aan de **politie** of het **parket** (contactgegevens zie praktische info). Dit is heel uitzonderlijk. Het gaat over bv. een dreigend gezinsdrama enz...

Doe dit altijd in overleg met de directie/coördinator.

Gebeurt de melding door school en is er sprake van **duidelijke letsels**, dan kan de schoolarts gevraagd worden om deze vast te stellen.

STAP 2 : Maak een inschatting van de verontrustende situatie

1. Inventariseer de signalen
2. Objectiveer de signalen aan de hand van objectiveringsinstrumenten op de teambespreking (zie hieronder)
3. Heb aandacht voor risicofactoren en protectieve factoren

Bespreek de verontrusting met collega's (Casusoverleg):

Rol van het multidisciplinair team:

- Helpen inschalen van de veiligheid/ernst van de situatie
- Omgaan met morele dilemma's
- Ruggensteun
- Beslissen of we contact opnemen met het OCJ/VK
-

Nodig altijd iemand van het expertteam uit op uw schoolteam!

STAP 3 : Ga in gesprek met ouders en/of kind

Is er ruimte voor gesprek?

Indien de aanmelding komt via de school, tracht contact te leggen tussen CLB en ouders/kind via de leerkracht.

STAP 4 : Ga zelf aan de slag

Indien **medewerking/vrijwilligheid van de ouders** – organiseer zelf hulp door

- Zelf eerste afspraken te maken in verband met veiligheid: opmaken van een veiligheidsplan of actieplan (= afspraken rond veiligheid op papier met duidelijke omschreven doelen die binnen een welbepaalde termijn moeten behaald worden)
- Een netwerk voor het gezin uit te bouwen , eventueel via EKC = Eigen Kracht Conferenties (<http://www.eigen-kracht.be>) of familienetwerkberaad (<http://www.opvang.be/folders/netwerkberaad.pdf>) .
- hulp te zoeken binnen de RTJ
- hulp te zoeken binnen NRTJ via een A-document. Opgelet ! Betrek ons MDT bij het teamoverleg en overleg tijdig over de haalbaarheid van het opmaken van een A-doc.

!! Bespreek binnen je team wat haalbaar is om binnen het centrum aan hulp te realiseren.

Doe dit ook in overleg met andere diensten zodat je 'tijd' krijgt, geen overlappend werk doet en tijdig de grenzen van je CLB – taak kan respecteren.

(STAP 5 : Er is geen medewerking/vrijwilligheid van de ouders)

Indien **geen medewerking/vrijwilligheid van de ouders** of bij blijvende ongerustheid :

- Verwijs eventueel door naar **bemiddeling IJH** (zie praktische info) .
- Indien bemiddeling niet helpt, doe een aanmelding bij de gemandateerde voorziening (VK of OCJ) aan de hand van een **M – document** . Neem contact op met een collega die ervaring heeft met het opmaken van een M-doc voor hulp en tips bij het invullen van het M-doc.

Overlast door jongeren in Deinze – brainstorm 14 januari 2020

\\fp\Data_Fusie\Onderwijs\7_Flankerend_onderwijs\3_veerkracht_en_zorg\hangjongeren\200114_verslag_brainstorm_hangjongeren.docx

Aanwezig Trui galle (bibliotheek), Sarah De Valckenaere (dienst sociale politie), Ward Foulon (Drugpunt), Willem-Jan Langaskens (jeugddienst), Filip Claeys (dienst onderwijs)

Verontschuldigd Anneleen De Wilde (dienst welzijn), Jolien De Wispelaere (jeugddienst), Nicolas Duchatelet (jeugddienst), Marika Strobbe (bibliotheek)

Groepen jongeren Heel wat jongeren lopen school in Deinze. Op verschillende locaties groeperen deze jongeren zich voor school, tijdens de middagpauze en na school:

- aan het station,
- aan het kerkhof,
- aan het ziekenhuis,
- aan het oude tankstation op het kruispunt Gentpoortstraat – G Gezellelaan,
- aan de bibliotheek (vooral tijdens de middag, na school en tijdens de afgelopen kerstvakantie),
- Op het Poppoplein (vooral na school?)

Dat er zich op deze plaatsen groepen jongeren verzamelen, is normaal en vormt op zich geen probleem.

Overlast Soms zorgen deze jongeren voor overlast:

- Zwerfvuil,
- Lawaaihinder,
- Moeilijke doorgang voor passanten,
- Een gevoel van onbehagen, intimidatie, onveiligheid

In de meldingen die we krijgen, merken we een toename van de overlast op, vooral ook wat de intimidatie betreft. De groepjes bestaan uit jongeren van verschillende scholen, waardoor de impact van leerkrachten die hen aanspreken, kleiner wordt.

Verschillende groepen	We kunnen verschillende groepen jongeren onderscheiden: 1. Leerlingen die 's morgens (en in mindere mate 's avonds) verzamelen, 2. Laatstejaars die 's middags buiten de school eten, 3. Jongeren in moeilijke situaties die bewust amok maken.
1. Verzamelende leerlingen	We krijgen vooral signalen van zwerfvuil en intimidatie door (grote) groepen jongeren 's morgens ter hoogte van het oude tankstation. Zijn daar ook de jongeren van de derde groep te vinden?
2. Laatstejaars 's middags	Ter hoogte van de bibliotheek eten heel wat jongeren (broodjes, pasta's, ...). Dat is weinig hinderlijk, al blijft er wel afval liggen en wordt de doorgang op het voetpad bemoeilijkt. Deze jongeren kunnen in Brieljant terecht. Heel wat leerlingen vinden overigens de weg naar Brieljant 's middags, de instuif zit meestal vol.
3. jongeren met problemen	Er is een groepje jongeren in Deinze dat bewust amok maakt. Na een moeilijke periode, hebben de medewerkers van Brieljant wat vertrouwen opgebouwd met deze jongeren, waardoor ze geregeld in het jeugdhuis zijn en daar ook hun moeilijke situaties kenbaar gemaakt hebben. We juichen toe dat deze jongeren in Brieljant terecht kunnen. Wellicht waren dezelfde jongeren tijdens de kerstvakantie aanwezig in de bibliotheek, waar ze verzamelden in de kleuterhoek en voor lawaaihinder zorgden. Na aandringen door de bibliotheekmedewerkers zijn ze met veel lawaai en intimidatie vertrokken. De politie is toen gecontacteerd geweest.
Politie	Als je de politie via 101 waarschuwt, zal een beschikbare ploeg ter plekke komen. Dat hangt natuurlijk af van de taak die de ploeg op dat moment heeft en de prioriteiten die gesteld worden. Een politiepatrouille kan als een rode lap op een stier werken voor sommige jongeren. De communicatie tussen de stadsdiensten en politie in de benadering van jongeren, bijvoorbeeld in en rond Brieljant, kan beter. Het is in ieders belang dat we hierin een gezamenlijke visie hanteren.
Vuilnisbakken	De vuilnisbakken in de omgeving van de bibliotheek zitten vaak vol. In de omgeving van het tankstation zijn er wellicht geen vuilnisbakken. Daarenboven is de opening van de vuilnisbakken vaak erg klein, wat bijvoorbeeld voor de pastabekers een probleem is.
Duidelijk communiceren van normen	We mogen er niet van uit gaan dat alle jongeren de normen in een bibliotheek (niet eten, hou het rustig, ...) even goed kennen. Het is voor medewerkers makkelijker om te verwijzen naar normen als die duidelijk aangegeven zijn. Bijvoorbeeld aan de hand van pictogrammen kunnen we duidelijker maken welk gedrag we van de jongeren in en rond de bib verwachten. Ook buiten de bib kan het interessant zijn om gedurende een korte periode intensief campagne te voeren om de verwachtingen duidelijk te maken.

Warmte en wifi

Jongeren geven aan dat ze graag in de bib zitten omdat het er warm is en er een goede wifi-verbinding is. In Brieljant is de wifi minder sterk en als de schuifdeur open staat, kan het er koud zijn. Als we de jongeren uit de bib naar Brieljant willen krijgen, zijn dit dus aandachtspunten.

Alternatieve activiteiten

Tijdens de vakanties komen veel jongeren naar de bibliotheek om te studeren of om boeken te ontlenuen.

Een groep jongeren kwam tijdens de kerstvakantie naar de bibliotheek omdat ze geen andere mogelijkheden om te verzamelen zagen. Deze groep was storend voor de andere bezoekers. Op dit moment is er in de bib geen geschikte locatie om dergelijke groepjes jongeren op te vangen.

Brieljant heeft geen traditie van activiteiten tijdens de kerstvakantie.

Brieljant is uiteraard niet altijd open. Als er een medewerker in Brieljant is, worden jongeren wel in de instuif toegelaten buiten de openingsuren.

Outreachend werken

Het is voor de bibliotheekmedewerkers niet evident om de jongeren op straat op hun gedrag aan te spreken. Ook leerkrachten geven aan dat dit niet evident is.

Deze problematiek maakt opnieuw duidelijk dat Deinze baat zou hebben bij outreachend werkers die deze jongeren kunnen benaderen zonder bedreigend over te komen.

Drugpunt en de jeugddienst hebben niet de middelen om outreachend te werken. De politie heeft geen stadswachten meer.

We blijven het belang van outreachend werken onderstrepen naar het stadsbestuur toe.

Jeugdraad

We kunnen de jeugdraad aanspreken om mee te participeren in de aanpak van de problematiek. Mogelijk kunnen zijn de jongeren die over de middag aan de bib eten, aansporen om naar Brieljant te gaan. Eventueel kan er 's morgens een activiteit aan het tankstation georganiseerd worden om op een ludieke manier de jongeren bewuster te maken van de last die passanten ervaren.

Sensibilisatie

De jongeren zijn zich wellicht niet steeds bewust van de invloed die ze hebben op anderen. We kunnen met de scholen bekijken hoe we hen hierin kunnen sensibiliseren.

En verder

1. We bespreken de problematiek op Jeugd & School, werkgroep samenwerking scholen – politie (10 februari) aan de hand van dit verslag,
 2. We brengen verslag uit aan het schepencollege en stellen concrete acties voor.
-